

Sygn. akt: VU 1803/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o odstąpienie od zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranej emerytury

na skutek odwołań W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 8 grudnia 2011 roku i z dnia 3 stycznia 2012 roku

znak (...)

I. **oddala odwołania,**

II. **przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. - celem rozpoznania - wniosek złożony w pismach z dnia 27 grudnia 2011 roku i 30 stycznia 2012 roku o rozłożenie na raty nienależnie pobranej emerytury:**

- za rok 2009 w wysokości wskazanej w decyzji z 8 grudnia 2011 roku znak (...),

- za rok 2010 w wysokości wskazanej w decyzji z dnia 3 stycznia 2012 roku znak (...).

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08 grudnia 2011r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.dokonał rozliczenia emerytury wnioskodawcy W. P., w związku z przychodem osiągniętym w 2009r. Organ rentowy wskazał, iż łączny przychód osiągnięty przez wnioskodawcę w tym roku uzasadniał zawieszenie świadczenia, podczas gdy emerytura była mu wypłacana w pełnej wysokości. W związku z tym, organ rentowy wskazał, iż wysokość nienależnie pobranego świadczenia wynosi 33.529,03zł.

W decyzji z dnia 03 stycznia 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.rozliczył wnioskodawcy emeryturę w związku z przychodem osiągniętym w 2010r., wskazując, iż przychód osiągnięty przez ubezpieczonego uzasadniał zawieszenie wypłaty świadczenia. Organ rentowy wskazał, iż wysokość nienależnie pobranego przez wnioskodawcę świadczenia wynosi 8699,46zł.

Od powyższych decyzji odwołania złożył wnioskodawca (datowane na 27 grudnia 2011r. i 30 stycznia 2012r.), wnosząc o ich zmianę poprzez uznanie, iż nie jest zobowiązany do zwrotu świadczenia w wysokościach ustalonych przez organ rentowy. Uzasadniając swoje stanowisko, skarżący wskazał, iż należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia emerytalnego za rok 2009 i 2010 powinny zostać umorzone, ponieważ za wskazane lata rozliczył się z urzędem skarbowym od przychodów wskazanych w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie, skarżący wniósł o zastosowanie wobec niego ulgi w postaci rozłożenia wypłaty świadczenia na raty, w przypadku gdy jego odwołania nie zostaną uwzględnione.

W odpowiedziach na odwołania, organ rentowy, wniósł o ich oddalenie, powołując się m.in. na art. 103, 104 i 138 ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonych decyzjach podając, iż w latach: 2009 i 2010 wnioskodawca osiągnął przychód uzasadniający zawieszenie świadczenia, na kwoty, odpowiednio: 33.529,03zł i 8699,46zł. Wobec powyższego, emerytura została przez wnioskodawcę pobrana nienależnie i, jako taka, podlega zwrotowi.

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2013r. ubezpieczony podtrzymał stanowisko wyrażone w odwołaniach. Jednocześnie, przyznał fakt, iż za okres 2009 i 2010 pobrał nienależnie świadczenie emerytalne w wysokościach wskazanych w zaskarżonych decyzjach i nie zwrócił ZUS nienależnie pobranej w tych latach emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. P. urodził się (...)

Decyzją z dnia 21 października 2009r. znak: (...) ZUS Oddział w S.przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 01 października 2008r., tj. od dnia złożenia wniosku o przyznanie świadczenia. Wypłata świadczenia została zawieszona ze względu na kontynuowanie przez ubezpieczonego zatrudnienia na dzień uzyskania prawa do świadczenia.

Na wniosek ubezpieczonego, ZUS podjął wypłatę świadczenia od dnia 01 stycznia 2009r.

W decyzji tej, jak również w kolejnych decyzjach dotyczących świadczenia, organ rentowy pouczał wnioskodawcę o obowiązku zgłaszania osiąganych przychodów, jak również o zasadach zawieszania i zmniejszania świadczeń, w związku z osiąganiem przychodu oraz ich rozliczania.

Dowód: akta ZUS wnioskodawcy – decyzja ZUS z dnia 21 października 2009r. o przyznaniu emerytury k. 87, decyzja ZUS z dnia 07 grudnia 2009r. o wznowieniu wypłaty emerytury k. 122-123.

W okresie od 01 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. W. P. osiągnął przychód w łącznej wysokości: 135.378,35zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego roku, tj. 48.285,20zł, łącznie o kwotę 87.093,15zł. W tym okresie świadczenie było wypłacane w pełnej wysokości.

Od 01 stycznia 2010r. do 31 grudnia 2010r. wnioskodawca osiągnął przychód, który wyniósł łącznie 155.477,61zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego roku, tj. 50.316,210zł łącznie o kwotę 105.161,51zł. W tym okresie świadczenie podlegało zawieszeniu na łączną kwotę 28.587,06zł.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:27-00:28:42;

akta ZUS wnioskodawcy – wyliczenia ZUS k. 231.

Decyzjami z dnia 08 grudnia 2011r. znak: (...) oraz z dnia 03 stycznia 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.dokonał rozliczenia emerytury wnioskodawcy za lata 2009 i 2010.

Dowód: akta ZUS wnioskodawcy – decyzje ZUS k. 236, 249.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, uznał, że zaskarżone decyzje organu rentowego o rozliczeniu emerytury wnioskodawcy w związku z przychodem osiągniętym przez niego w latach 2009 i 2010 zostały wydane zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dalej „ustawa emerytalna” (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Zgodnie z art. 104 ust. 1, 2, 6, 7, 8 i 9 ustawy prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2. (ust. 1). Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności (ust. 2). Za przychód, o którym mowa w ust. 1, uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, i kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego (ust. 6). Prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (ust. 7). Zgodnie z ust. 8 powołanego artykułu, w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130 % tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998 r. w podanych w tym przepisie wysokościach.

Kwoty maksymalnych zmniejszeń, o których mowa w ust. 8, podlegają podwyższeniu, przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w kolejnych terminach waloryzacji (ust. 9).

Stosownie do art. 138 ust. 1, 2, 5 powołanej ustawy, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem przychodów, o których mowa w art. 104 ust. 1, podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach - za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy wyliczył wysokość przychodu osiągniętego przez wnioskodawcę w latach 2009 i 2010r. W ocenie Sądu, wyliczenia te, będące podstawą zaskarżonych decyzji, dokonane na podstawie dołączonych do akt ubezpieczeniowych dokumentów i zaświadczeń określających wysokość dochodów wnioskodawcy w latach 2009 i 2010, są prawidłowe i nie budzą żadnych zastrzeżeń (k. 231 akt ubezpieczeniowych).

Zauważyć przy tym należy, iż wnioskodawca nie kwestionował łącznego przychodu za 2009r. i 2010r., albowiem opłacił z tego tytułu podatek dochodowy. Jednakże, zdaniem ubezpieczonego, z uwagi na fakt, iż rozliczył się z urzędem skarbowym, nie ma obowiązku zwrotu emerytury, wypłaconej mu w latach określonych w zaskarżonych decyzjach.

W odniesieniu do powyższego, zwrócić uwagę należy, iż stanowisko wnioskodawcy pozostaje w sprzeczności z obowiązującymi w tej mierze przepisami ustawy emerytalnej, w części dotyczącej rozliczeń nienależnie pobranych świadczeń, które to regulacje zostały szczegółowo przez ZUS przytoczone w odpowiedziach na odwołania.

Jak wynika z prawidłowych wyliczeń organu rentowego, w okresie od 01 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. wnioskodawca osiągnął przychód w łącznej wysokości 135.378,35zł, przekraczając wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego roku, tj. 48.285,20zł, łącznie o kwotę 87.093,15zł. Mając na uwadze, iż we wskazanym okresie emerytura był wypłacana ubezpieczonemu w pełnej wysokości, osiągnięty przez wnioskodawcę przychód uzasadniał zawieszenie świadczenia za ww. rok na kwotę 33.529,03zł.

Z kolei, w okresie od 01 stycznia 2010r. do 31 grudnia 2010r. ubezpieczony osiągnął przychód w wysokości 155.477,61zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego roku, tj. 50.316,201zł, łącznie o kwotę 105.161,51zł. Osiągnięty przychód uzasadniał zawieszenie łącznej kwoty świadczenia za ww. rok na kwotę 37.286,52zł. Z uwagi na fakt, iż w tym roku świadczenie wnioskodawcy podlegało zawieszeniu na łączną kwotę 28.587,06zł, zasadnie ustalił organ rentowy, iż wnioskodawca pobrał świadczenie w kwocie 8699,46zł.

Z powyższego jednoznacznie wynika, iż świadczenia, które zostały pobrane przez wnioskodawcę we wskazanych latach są świadczeniami pobranymi nienależnie, bowiem w okresach wskazanych przez ZUS, ubezpieczony osiągnął przychód w wysokościach, określonych w zaskarżonych decyzjach, które zarówno w 2009 jak i w 2010 roku, przekroczyły wyższą kwotę graniczną o kwoty, odpowiednio – 87.093,15zł oraz 105.161,51zł.

Odnosząc się bezpośrednio do argumentacji wnioskodawcy zauważyć należy, iż w rozpoznawanej sprawie brak podstaw do umorzenia należności. Przepisy ustawy emerytalnej nie przewidują bowiem takiego rozwiązania z przyczyn, które podaje wnioskodawca. Jednocześnie, brak podstaw do umorzenia wskazanych należności, na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585). Nie została bowiem spełniona żadna z przesłanek, o których stanowi art. 28 powołanej ustawy.

Mając powyższe na uwadze, uznać należało, iż organ rentowy, dokonując rozliczenia emerytury wnioskodawcy W. P., w związku z przychodem osiągniętym przez niego w latach 2009 i 2010, prawidłowo zastosował powołane na wstępie przepisy ustawy emerytalnej, co skutkowało zobowiązaniem wnioskodawcy do zwrotu kwot nienależnie pobranej emerytury w wysokościach wskazanych w zaskarżonych decyzjach. Jednocześnie, zwrócić należy uwagę, iż organ rentowy, zarówno w decyzji o przyznaniu emerytury jak i późniejszych decyzjach kierowanych do ubezpieczonego, informował go o zasadach zawieszania i zmniejszania świadczeń w razie osiągania przychodów przez emerytów i rencistów oraz o obowiązkach ciążących na świadczeniobiorcach uzyskujących przychody.

Powyższe skutkowało oddaleniem przez Sąd, w punkcie I wyroku, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego, odwołań wnioskodawcy W. P. od decyzji ZUS z dnia 08 grudnia 2011r. znak: (...) oraz z dnia 03 stycznia 2012r. znak: (...) z przyczyn podanych w niniejszym uzasadnieniu.

W punkcie II wyroku Sąd przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.– celem rozpoznania – wniosek złożony w pismach z dnia 27 grudnia 2011r. i 30 stycznia 2012r. o rozłożenie na raty nienależnie pobranej emerytury za rok: 2009 w wysokości wskazanej w decyzji z 08 grudnia 2011r. znak (...) oraz za rok 2010 w wysokości wskazanej w decyzji z dnia 03 stycznia 2012r. (...).

Zgodnie bowiem z treścią art. 477 [10] § 2 kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. W powołanym przepisie podkreślona została zasada, że przedmiotem postępowania przed sądem ubezpieczeń społecznych może być tylko żądanie, będące wcześniej przedmiotem rozpoznania przed organem rentowym.

Mając na uwadze, iż żądanie dotyczące rozłożenia należności na raty, podniesione przez wnioskodawcę w piśmie z dnia 27 grudnia 2011r. oraz z dnia 30 stycznia 2012r., nie było przedmiotem rozpoznania przez ZUS i nie została w jego przedmiocie wydana decyzja, Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku.